

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24.01.2008 № 33

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 1 лютого 2008 року за № 73/14764

230 Про затвердження Порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти

На виконання Указу Президента України від 04.07.2005 № 1013 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», постанов Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1095 «Деякі питання запровадження зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти» (із змінами) та від 31.12.2005 № 1312 «Про невідкладні заходи щодо запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти» (із змінами) та з метою організованого проведення в поточному році зовнішнього незалежного оцінювання

Н А К А З У Ю:

- 1.** Затвердити Порядок проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти, що додається.
- 2.** Українському центру оцінювання якості освіти, Міністерству освіти і науки Автономної Республіки Крим, управлінням освіти і науки обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій, керівникам загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладів терміново довести зміст цього наказу до відома населення та забезпечити створення належних умов щодо його застосування.
- 3.** Скасувати наказ Міністерства освіти і науки України від 03.11.2006 № 746 «Про організаційні заходи щодо інституційного розвитку системи зовнішнього незалежного оцінювання».
- 4.** Адміністративно-господарському департаменту (Ханюк В. А.) зробити відмітку в справах архіву про скасування наказу Міністерства освіти і науки України від 03.11.2006 № 746.

Міністр І. О. ВАКАРЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства

освіти і науки України

ПОРЯДОК

проведення зовнішнього незалежного оцінювання
навчальних досягнень випускників навчальних закладів
системи загальної середньої освіти

I. Загальні положення

Цей Порядок визначає основні засади проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти (далі — зовнішнє оцінювання).

Зовнішнє оцінювання здійснюється на основі педагогічного тестування.

Головна мета проведення зовнішнього оцінювання — об'єктивне та неупереджене оцінювання рівня навчальних досягнень осіб, які закінчили загальноосвітній навчальний заклад і виявили бажання вступити до вищих навчальних закладів.

II. Учасники зовнішнього оцінювання

2.1. Учасниками зовнішнього оцінювання є особи, які пройшли відповідну реєстрацію, а саме:

учні (студенти) випускних класів (курсів) навчальних закладів системи загальної середньої освіти, які виявили бажання в поточному навчальному році вступити до вищих навчальних закладів (далі — випускники);

особи, які мають повну загальну середню освіту та планують вступати до вищих навчальних закладів у поточному навчальному році (далі — випускники минулих років).

2.2. Учасники зовнішнього оцінювання мають право на:

2.2.1. Виконання тестів, які відповідають за змістом вимогам чинних навчальних програм загальноосвітньої підготовки.

2.2.2. Ознайомлення з правами й обов'язками учасника тестування.

2.2.3. Ввічливе та неупереджене ставлення до себе з боку осіб, відповідальних за організацію та проведення тестування.

2.2.4. Безпечні умови проведення тестування.

2.2.5. Отримання інформації про мету тестування, програми зовнішнього оцінювання та форми завдань, з яких складаються тести.

2.2.6. Своєчасне інформування щодо часу та місця проведення тестування.

2.2.7. Отримання інформації про форму та час повідомлення результатів тестування.

2.2.8. Конфіденційність результатів тестування.

2.2.9. Апеляцію щодо порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання (у разі подання відповідної заяви до моменту виходу з пункту тестування).

2.2.10. Апеляцію щодо результатів зовнішнього оцінювання протягом 5-ти днів з часу отримання сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти.

2.2.11. Отримання інформації про наслідки для учасника тестування в разі порушення порядку проходження зовнішнього оцінювання.

2.3. Учасники зовнішнього оцінювання зобов'язані:

2.3.1. Зареєструватися у встановлені Міністерством освіти і науки України терміни в одному пункті реєстрації, надавши повну та правдиву інформацію про себе, а саме: прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, паспортні дані, перелік навчальних предметів із зазначенням мови, якою бажає виконувати тест. Крім того, випускники поточного року зазначають навчальний заклад, у якому навчаються, а випускники попередніх років — дані документа про отримання повної загальної середньої освіти.

2.3.2. Ввічливо ставитися до осіб, які організують, проводять чи беруть участь у зовнішньому оцінюванні.

2.3.3. Своєчасно прибути до пункту тестування з паспортом та запрошенням, виданим Українським центром оцінювання якості освіти, або інформувати організаторів про об'єктивні причини, що перешкоджають узяти участь у зовнішньому оцінюванні.

2.3.4. Завчасно ознайомитися з інформацією про порядок проходження зовнішнього оцінювання.

2.3.5. Не користуватися під час зовнішнього оцінювання (в аудиторіях і приміщеннях пунктів тестування) в особистих інтересах, а також в інтересах інших осіб мобільними телефонами, фото- й відеоапаратурою, іншими технічними засобами, що можуть бути використані для приймання та передання будь-якої інформації; друківаними та рукописними матеріалами (підручники, посібники, записки тощо), які можуть бути використані як додаткові джерела інформації, необхідної для виконання тесту.

2.3.6. Виконувати всі вказівки та вимоги фахівців, які організують проведення зовнішнього оцінювання у межах конкретного пункту тестування, що стосуються процедури тестування.

2.3.7. Під час складання тесту не дозволяється: спілкуватися з іншими учасниками тестування, передавати різні матеріали, консультувати чи консультуватися тощо.

2.3.8. Після закінчення роботи над тестом здати зошити із завданнями, бланки відповідей фахівцям, які проводять тестування.

2.4. У разі порушення норм, передбачених підпунктом 2.3.3 пункту 2.3 цього Порядку, учасник тестування не допускається до проходження зовнішнього оцінювання. Якщо були

порушені норми, викладені у підпунктах 2.3.5–2.3.8 пункту 2.3 цього Порядку, учасники тестування можуть бути видалені з аудиторії, де проходить тестування, а отримані ними результати будуть анульовані.

III. Суб'єкти адміністрування зовнішнього оцінювання

3.1. Суб'єктами адміністрування зовнішнього оцінювання є:

Міністерство освіти і науки України;

Український центр оцінювання якості освіти;

Вінницький, Дніпропетровський, Донецький, Івано-Франківський, Київський, Львівський, Одеський, Сімферопольський, Харківський регіональні центри оцінювання якості освіти (далі — регіональні центри оцінювання якості освіти);

Міністерство освіти і науки Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій;

обласні (міські) інститути післядипломної педагогічної освіти.

3.2. Повноваження суб'єктів адміністрування зовнішнього оцінювання:

3.2.1. Міністерство освіти і науки України:

установлює терміни проведення зовнішнього оцінювання;

визначає перелік навчальних предметів, з яких буде проведено зовнішнє оцінювання;

затверджує програми зовнішнього оцінювання з кожного навчального предмета, з якого проводиться зовнішнє оцінювання;

здійснює контроль за проведенням зовнішнього оцінювання.

3.2.2. Український центр оцінювання якості освіти:

здійснює організаційно-технологічну підготовку та проведення зовнішнього оцінювання; розробляє методологічні, інформаційні, методичні матеріали;

розробляє та впроваджує комплекс засобів програмного забезпечення, які використовуються у процесі організації та проведення зовнішнього оцінювання;

формує зведені бази даних учасників тестування, осіб, залучених до його проведення, результатів зовнішнього оцінювання;

за умов суворої конфіденційності розробляє та організовує рецензування, тиражування тестових завдань;

обробляє результати зовнішнього оцінювання, ознайомлює з ними органи управління освіти, заклади освіти, громадськість;

замовляє друк захищених бланків сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання (далі — сертифікати) відповідно до чинного законодавства;

заповнює та розсилає сертифікати з результатами зовнішнього оцінювання;

видає інформаційний посібник для учасників зовнішнього оцінювання;

організовує розгляд апеляційних заяв на результати зовнішнього оцінювання;

формує банк тестових завдань;

координує діяльність регіональних центрів оцінювання якості освіти, Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації з питань організації та проведення зовнішнього оцінювання.

3.2.3. Регіональні центри оцінювання якості освіти:

взаємодіють з місцевими органами управління освітою з питань організації та проведення зовнішнього оцінювання;

проводять інформаційно-роз'яснювальну роботу серед громадськості з питань зовнішнього оцінювання;

забезпечують інформаційними й методологічними матеріалами учасників тестування та осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання;

формують бази даних учасників зовнішнього оцінювання в регіоні;

організують реєстрацію учасників зовнішнього оцінювання;

спільно з місцевими органами управління освітою та вищими навчальними закладами I–IV рівнів акредитації формують мережу пунктів тестування;

організують підбір, навчання та реєстрацію осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання;

на запит та за кошти юридичних і фізичних осіб проводять пробні (тренувальні) тестування;

організують та проводять тестування на місцях;

організують у межах відповідних регіонів доставку й охорону контейнерів (пакетів) з тестовими матеріалами;

організують роботу технологічних ліній з обробки бланків відповідей учасників зовнішнього оцінювання;

організують перевірку екзаменаторами відкритої частини тестових завдань;

розглядають апеляційні заяви на порушення процедур проведення зовнішнього оцінювання;

організують вручення сертифікатів учасникам зовнішнього оцінювання.

3.2.4. Міністерство освіти і науки Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій:

здійснюють координацію дій між регіональними центрами оцінювання якості освіти та місцевими органами управління освітою, навчальними закладами з питань проведення зовнішнього оцінювання;

надають допомогу регіональним центрам оцінювання якості освіти у відборі осіб, що будуть залучатися до проведення зовнішнього оцінювання;

надають пропозиції регіональним центрам оцінювання якості освіти щодо мережі пунктів тестування;

спільно з регіональними центрами оцінювання якості освіти організують перевірку відкритої частини тестових завдань;

сприяють регіональним центрам оцінювання якості освіти в забезпеченні учасників зовнішнього оцінювання інформаційними посібниками, здійснюють контроль за їх належним обліком у навчальних закладах;

організують під час проведення зовнішнього оцінювання охорону правопорядку в місцях проведення незалежного оцінювання, підвезення до місця тестування учасників, які є учнями загальноосвітніх навчальних закладів, надання медичної допомоги в пунктах тестування, створення безпечних умов проходження зовнішнього оцінювання в пунктах тестування для всіх учасників;

у співпраці з регіональними центрами оцінювання якості освіти організують вручення сертифікатів учасникам зовнішнього оцінювання.

3.2.5. Обласні (міські) інститути післядипломної педагогічної освіти:

проводять інформаційно-роз'яснювальну роботу серед педагогічних працівників щодо особливостей організації та проведення зовнішнього оцінювання;

проводять пробне тестування;

сприяють регіональним центрам оцінювання якості освіти у навчанні фахівців, що залучаються до організації та проведення зовнішнього оцінювання;

спільно з регіональними центрами оцінювання якості освіти беруть участь в організації перевірки відкритої частини тестових завдань;

проводять соціологічні дослідження з питань зовнішнього оцінювання спільно з регіональними центрами оцінювання якості освіти.

IV. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання

4.1. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання здійснюється Українським центром оцінювання якості освіти та регіональними центрами оцінювання якості освіти за сприянням місцевих органів управління освітою.

4.2. Реєстрація учасників тестування триває не менше трьох місяців та закінчується не пізніше ніж за два місяці до дня першого тестування.

4.3. Регіональні центри оцінювання якості освіти інформують про порядок реєстрації осіб, які бажають узяти участь у зовнішньому оцінюванні, та місцезнаходження пунктів реєстрації. Відповідна інформація розміщується у приміщеннях місцевих органів управління освітою, навчальних закладів системи загальної середньої, професійно-технічної та вищої освіти, публікується у місцевих засобах масової інформації.

4.4. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання здійснюється за допомогою комп'ютерних засобів та спеціального програмного забезпечення.

4.5. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання здійснюється на підставі паспортів, а осіб, яким не виповнилося 16-ти років,— свідоцтв про народження. Випускники минулих років для реєстрації додатково надають документ про повну загальну середню освіту.

4.6. Особа, яка зареєструвалася для проходження зовнішнього оцінювання, має право внести зміни до переліку обраних нею предметів у термін, що відведений на реєстрацію. Зміни вносяться за місцем реєстрації.

V. Кадрове забезпечення зовнішнього оцінювання

5.1. До проведення зовнішнього оцінювання залучаються особи з числа педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти.

5.2. Проведення зовнішнього оцінювання забезпечують:

уповноважені Українським та регіональними центрами оцінювання якості освіти особи в пунктах тестування;

відповідальні за пункти реєстрації учасників зовнішнього оцінювання;

відповідальні за пункти тестування;

помічники відповідальних за пункти тестування;

старші інструктори, інструктори;

чергові пунктів тестування;

відповідальні за пункти перевірки відкритої частини тестових завдань;

старші екзаменатори, екзаменатори.

5.3. Оплата праці осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання, здійснюється відповідно до чинного законодавства.

5.4. Організацію навчання осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання, здійснюють регіональні центри оцінювання якості освіти спільно з обласними (міськими) інститутами післядипломної освіти педагогічних кадрів.

VI. Інформаційне забезпечення зовнішнього оцінювання

6.1. Для забезпечення учасників зовнішнього оцінювання повною та достовірною інформацією про процедуру та зміст зовнішнього оцінювання Українським центром оцінювання якості освіти здійснюється підготовка та поширення інформаційного видання.

6.2. Учасники зовнішнього оцінювання безкоштовно забезпечуються інформаційними матеріалами через регіональні центри оцінювання якості освіти, бібліотеки освітніх закладів.

6.3. Інформація про мету, порядок, терміни, зміст зовнішнього оцінювання також доводиться до широкої громадськості через засоби масової інформації, листівки, плакати й інші види аудіовізуальної інформації у порядку, передбаченому чинним законодавством.

VII. Організація зовнішнього оцінювання

7.1. Для проведення зовнішнього оцінювання Українським центром оцінювання якості освіти розробляються:

— програми зовнішнього оцінювання з кожного предмета, включеного до переліку, визначеного Міністерством освіти і науки України;

— специфікація тесту з кожного предмета;

— методики проведення процедури зовнішнього оцінювання.

7.2. Тести для проведення зовнішнього оцінювання з кожного предмета формуються Українським центром оцінювання якості освіти державною мовою.

Для учасників зовнішнього незалежного оцінювання, які здобували загальну середню освіту мовами національних меншин, за їхнім бажанням у перехідний період (у 2008–2009 роках) тести перекладаються відповідною мовою (за винятком тесту з української мови та літератури).

7.3. Підготовка та друк зошитів з тестовими завданнями здійснюється в умовах суворої конфіденційності. Розголошення у будь-якій формі конфіденційної інформації про зміст тестових завдань до початку їх виконання учасниками зовнішнього оцінювання у встановленому порядку тягне за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством.

7.4. Доставка тестових матеріалів до пунктів тестування та їх охорона забезпечуються спеціалізованими організаціями.

7.5. Зовнішнє оцінювання проводиться у пунктах тестування — навчальних закладах, які добираються з числа загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладів.

7.6. Порядок формування та вимоги до облаштування приміщень пунктів тестування визначаються Українським центром оцінювання якості освіти.

7.7. Рішення про створення пунктів тестування приймається регіональними центрами оцінювання якості освіти спільно з Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, управліннями освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, керівниками вищих навчальних закладів.

7.8. Використання бази навчальних закладів для організації пунктів тестування здійснюється на безоплатній основі.

VIII. Результати зовнішнього оцінювання

8.1. Результати зовнішнього оцінювання визначаються:

за шкалою 1–12 балів;

за шкалою 100–200 балів.

8.2. Результати зовнішнього оцінювання за 12-бальною шкалою з навчальних предметів українська мова, математика, історія України можуть за бажанням учасників зовнішнього оцінювання зараховуватися загальноосвітніми навчальними закладами як результати державної підсумкової атестації.

8.3. Результати зовнішнього оцінювання за шкалою 100–200 балів, підтверджені сертифікатами Українського центру оцінювання якості освіти, зараховуються як результати вступних випробувань при прийманні на навчання до вищих навчальних закладів.

8.4. Результати зовнішнього оцінювання, отримані учасниками тестування, вносяться до сертифікатів зовнішнього оцінювання окремо з кожного предмета.

8.5. Сертифікати надсилаються кожному учасникові зовнішнього оцінювання в індивідуальних конвертах за місцем його реєстрації не пізніше десяти днів після завершення обробки результатів тестування з усіх предметів основної (додаткової) сесії тестування.

8.6. Заповнення бланків сертифікатів здійснює Український центр оцінювання якості освіти. Доставку сертифікатів до пунктів реєстрації забезпечують регіональні центри оцінювання якості освіти.

IX. Апеляція результатів зовнішнього оцінювання

9.1. Розгляд апеляційних заяв щодо порушень процедури проведення зовнішнього оцінювання здійснюють регламентні комісії при регіональних центрах оцінювання якості освіти. Апеляційна заява подається учасником зовнішнього незалежного оцінювання уповноваженому Українського або регіонального центрів оцінювання якості освіти до виходу з пункту тестування.

9.2. Розгляд апеляційних заяв щодо результатів зовнішнього оцінювання здійснює апеляційна комісія Українського центру оцінювання якості освіти.

9.3. Положення про апеляційну комісію Українського центру оцінювання якості освіти, регламентні комісії регіональних центрів оцінювання якості освіти, порядок розгляду апеляцій учасників зовнішнього незалежного оцінювання затверджуються наказом Міністерства освіти і науки України.

X. Додаткова сесія зовнішнього оцінювання

10.1. Право на участь у додатковій сесії зовнішнього оцінювання мають:

10.1.1. Особи, які зареєструвалися для участі в основній сесії зовнішнього оцінювання у визначені терміни, проте через об'єктивні причини не змогли пройти тестування.

10.1.2. Особи, які через об'єктивні причини не змогли зареєструватися у визначені терміни.

10.2. До об'єктивних причин, що дають право особі на участь у додатковій сесії зовнішнього незалежного оцінювання, належать:

10.2.1. Участь у міжнародних змаганнях, конкурсах, олімпіадах, які включені до офіційних заходів, що проводяться з участю Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури і туризму України, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту.

10.2.2. Факти порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання, які негативно вплинули на результати тестування, що підтверджено рішенням регламентної комісії відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти.

10.2.3. Хвороба, що перешкоджає участі в тестуванні, підтверджена довідкою з відповідного закладу охорони здоров'я.

10.2.4. Смерть рідних по крові або по шлюбу під час основної сесії зовнішнього оцінювання.

10.2.5. Стихійне лихо, пожежа, техногенна катастрофа в день або переддень тестування.

10.2.6. Перебування за кордоном протягом всього періоду реєстрації для участі в основній сесії зовнішнього оцінювання.

10.2.7. Проходження строкової військової служби.

10.2.8. Перебування в установах виконання покарань.

10.2.9. Проходження державної підсумкової атестації за курс повної загальної середньої освіти екстерном у встановленому законодавством порядку.

10.2.10. Інші об'єктивні причини, що унеможливили участь у проходженні зовнішнього оцінювання.

10.3. Реєстрація учасників додаткової сесії зовнішнього оцінювання організовується через регіональні центри оцінювання якості освіти та завершується не пізніше ніж за три тижні до початку проведення додаткової сесії тестування, за винятком реєстрації осіб, зазначених у підпункті 10.1.1 пункту 10.1 цього Порядку.

10.4. Реєстрація осіб, зазначених у підпункті 10.1.1 пункту 10.1 цього Порядку, здійснюється регіональними центрами оцінювання якості освіти не пізніше п'яти днів з часу проведення тестування, участь у якому через об'єктивні причини учасник зовнішнього оцінювання взяти не зміг.

10.5. Пункти тестування для проведення додаткової сесії зовнішнього оцінювання створюються лише в обласних центрах або при вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації державної форми власності.

XI. Громадський контроль за проведенням зовнішнього оцінювання

11.1. Процедури зовнішнього оцінювання є відкритими для громадського контролю.

11.2. Громадський контроль здійснюють громадські організації, представники засобів масової інформації, навчальних закладів, батьківських комітетів, піклувальних рад, які зареєструвалися в Українському, регіональних центрах оцінювання якості освіти або в пунктах тестування й отримали відповідне посвідчення.

11.3. Громадському контролю у формі спостереження підлягають такі процедури:

- реєстрація учасників зовнішнього оцінювання;
- проведення зовнішнього оцінювання в пунктах тестування;
- обробки та перевірки бланків відповідей учасників зовнішнього оцінювання;
- розгляду апеляційних заяв.

11.4. Перед початком зовнішнього оцінювання у пункті тестування громадським спостерігачам має бути продемонстровано відповідальним за пункт тестування наявність та цілісність контейнерів і пакетів з тестовими матеріалами.

11.5. Суб'єкти громадського контролю повинні дотримуватися норм, визначених Міністерством освіти і науки України.

12. Фінансування зовнішнього оцінювання

Фінансування зовнішнього оцінювання здійснюється за рахунок коштів, передбачених на реалізацію бюджетної програми 2201470 «Здійснення зовнішнього оцінювання та моніторинг якості освіти Українським центром оцінювання якості освіти та його регіональними підрозділами», а також коштів з інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Директор департаменту
загальної середньої та дошкільної освіти
О. В. ЄРЕСЬКО